Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра адміністративного та фінансового права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-педагогічної роботи

_____
“_____”_____2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Проблеми адміністративної юстиції”

для спеціальності 081 «Право»

Кредитно-модульна система організації навчального процесу

2020

Проблеми адміністративної юстиції: Робоча програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності **081 «Право»**. – Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка, 2020. – 34 с.

Розробник: Решота Володимир Володимирович - доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративного та фінансового права

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри адміністративного і фінансового права (Протокол № ____ від ____._____.202_ р.)

Завідувач кафедрою: проф. Кобилецький Микола Мар'янович

_____ (Кобилецький М.М.)

"_____"_____ 202_ р.

© Решота В.В., 2020

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td>Найменування показників</td><td>Спеціальність, рівень та ступінь вищої освіти</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Спеціальність:
081 «Право»
(шифр, назва)</td><td>За вибором студента</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td>Рівень вищої освіти:
Третій (науково-освітній)</td><td>Рік підготовки: 2, 3-й</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 1</td><td rowspan="4">Ступінь вищої освіти:
доктор філософії</td><td>Семестр: 4, 5-й</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Загальна кількість годин – 90</td><td>Лекції: 32 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні, семінарські: 16 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота: 42 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить 1:1</td><td>ІНДЗ: немає</td></tr>
<tr><td>Вид контролю: іспит</td></tr>
</table>

Місце дисципліни в навчальному процесі. Створення ефективного механізму забезпечення захисту прав, свобод і законних інтересів громадян та дієвого контролю за органами публічної адміністрації є завданням адміністративно-судової реформи, яка має місце сьогодні в Україні. Час засвідчив недостатню ефективність існуючих в Україні органів і процедур вирішення правових спорів, де однією стороною виступає громадянин, а іншою – орган державного управління або місцевого самоврядування. Становлення і розвиток спеціальної системи правового захисту у сфері управління слід розглядати як один з пріоритетних напрямків правової реформи. Одним із таких інститутів є адміністративна юстиція.

Актуальність запропонованої проблеми зумовлена необхідністю проведення науково-теоретичних досліджень інституту адміністративної юстиції, зокрема, дослідження зарубіжного досвіду, що дозволить визначити переваги та недоліки його організації та функціонування, а також дозволить використати позитивний досвід зарубіжних держав для реформування вітчизняної системи захисту прав і свобод у сфері публічно-правових відносин.

А тому, вказана навчальна дисципліна, яка зосереджується на проблемних питаннях становлення та розвитку адміністративної юстиції в Україні, дослідженню світових моделей адміністративної юстиції, є закономірним

продовженням на шляху набуття цілісності знань та навиків орієнтування осіб, для подальшого їх використання у теорії та практиці.

Метою навчальної дисципліни «Проблеми адміністративної юстиції» є комплексна підготовка студентів-правників з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у сфері адміністративної юстиції, спрямована на отримання необхідного обсягу теоретичних правових знань, набуття практичних навиків правозастосування, складення процесуальних документів, ознайомлення студентів з теоретичними положеннями та практикою застосування адміністративними судами законодавства та інших джерел адміністративного процесуального права України, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості для забезпечення прав, свобод та інтересів суб'єктів правовідносин у сфері адміністративного судочинства.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Проблеми адміністративної юстиції» є:

- з'ясувати поняття, предмет, метод та систему адміністративного процесуального права
- розмежувати поняття «адміністративний процес», «адміністративна юстиція», «адміністративне судочинство», «адміністративна процедура»
- виявити світові моделі адміністративної юстиції
- визначити поняття та завдання адміністративного судочинства
- проаналізувати систему адміністративних судів в Україні
- вивчити питання юрисдикції та підсудності справ адміністративним судам.
- з'ясувати процесуально-правовий статус учасників адміністративного процесу
- дослідити особливості доказів і доказування в адміністративному процесі
- визначити сутність адміністративного позову та вимоги до нього
- виокремити судові рішення в адміністративних справах
- з'ясувати питання оскарження судових рішень адміністративних судів
- розкрити питання особливостей виконання судових рішень адміністративних судів
- вивчити питання виконання рішень в адміністративних справах.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни, особа, яка здійснює підготовку на відповідному рівні вищої освіти, повинна володіти здатністю розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, що відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341.

За результатами вивчення навчальної дисципліни особа, яка здійснює підготовку на відповідному рівні вищої освіти, повинна знати:

- характеристику адміністративної юстиції, її поняття та сутність;

- становлення та розвиток інституту адміністративної юстиції;
- світові моделі адміністративної юстиції;
- мету і завдання адміністративного судочинства;
- джерела адміністративного процесуального права;
- юрисдикцію адміністративних судів щодо вирішення адміністративних справ;
- підсудність та її види справ адміністративним судам;
- адміністративно-процесуальний статус учасників адміністративного процесу;
- вимоги щодо адміністративного позову та способи забезпечення позову;
- докази і порядок доказування в адміністративних справах, способи забезпечення доказів;
- можливість використання альтернативних способів вирішення адміністративних – спорів шляхом примирення сторін;
- стадії судового розгляду;
- види судових рішень в адміністративних справах;
- порядок ухвалення судових рішень;
- підстави та порядок перегляду судових рішень;
- проблеми виконання судових рішень.

Вивчення навчальної дисципліни повинно сприяти забезпеченню формування у особи, яка здійснює підготовку на відповідному рівні вищої освіти, здатності щодо автономності та відповідальності, які характеризуються ініціюванням інноваційних комплексних проектів, лідерством та повною автономність під час їх реалізації, а також спроможністю нести соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень та здатністю саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, та нести відповідальність за навчання інших.

3. **ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ

1. Наукове тлумачення терміну «адміністративна юстиція». Матеріальний, організаційний та формальний аспект адміністративної юстиції.
2. Місце адміністративної юстиції у механізмі захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб. Переваги та недоліки судового та позасудового захисту прав і свобод людини і громадянина.
3. Характерні ознаки адміністративної юстиції.
4. Завдання адміністративної юстиції.
5. Функції адміністративної юстиції.
6. Принципи адміністративної юстиції.

ТЕМА 2. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ. ТЕОРІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ

1. Становлення та розвиток адміністративної юстиції. Зародження адміністративної юстиції. Інститут мирових суддів в Англії. Значення Великої французької буржуазної революції на становлення сучасного інституту адміністративної юстиції. Історія формування адміністративної юстиції за німецькою моделлю.
2. Сутність та значення основних теорій адміністративної юстиції. Французька теорія адміністративної юстиції. Німецька модель адміністративної юстиції. Вплив теорій адміністративної юстиції на інституціоналізацію адміністративних судів та квазісудових установ.
3. Розвиток наукових уявлень про адміністративну юстицію на території України. Періодизація становлення та розвитку адміністративної юстиції в Україні.
4. Адміністративна юстиція у період становлення української державності (УНР, ЗУНР, Директорія, Гетьманат Скоропадського). Проекти правових актів про адміністративну юстицію.
5. Радянський період та відновлення наукових пошуків сутності адміністративної юстиції.
6. Адміністративна юстиція в незалежній Україні у контексті судово-правової реформи. Інституціоналізація адміністративного судочинства в Україні.
7.
8.

ТЕМА 3. ОСНОВНІ СВІТОВІ МОДЕЛІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ

1. Загальна характеристика світових моделей (систем) адміністративної юстиції.
2. Континентальна модель адміністративної юстиції: особливості та органи адміністративної юстиції у Франції. Адміністративні суди у ФРН та Австрії. Адміністративна юстиція у Польщі. Формування адміністративної юстиції у країнах Прибалтики.
3. Англосаксонська модель адміністративної юстиції. Адміністративні трибунали як органи адміністративної юстиції у Сполученому Королівстві Великої Британії та Північної Ірландії. Адміністративна юстиція США. Особливість адміністративної

юстиції Канади, Ірландії, Австралії та Нової Зеландії. Судовий контроль за квазісудовими установами. Квазісудові органи у країнах континентальної Європи (Болгарія, Литва).

4. Змішана модель адміністративної юстиції (Нідерланди).

Тема 4. Поняття і завдання адміністративного судочинства в Україні

Розмежування понять «адміністративне судочинство», «адміністративний процес», «адміністративний процес» та «адміністративна процедура». Моделі адміністративної юстиції: загальна характеристика.

Поняття, предмет, метод і система адміністративного процесуального права. Джерела адміністративного процесуального права.

Завдання адміністративного судочинства.

Співвідношення адміністративного процесу з іншими видами судового процесу. Особливості і винятковість конституційної юрисдикції. Відмінність адміністративного судочинства від цивільного і господарського судочинства. Зміст спору про право публічне і право приватне. Проблеми розмежування юрисдикції судів. Відмінність адміністративного судочинства від кримінального судочинства.

Тема 5. Принципи адміністративного судочинства

Поняття та значення принципів адміністративного судочинства.

Система принципів адміністративного судочинства (конституційні, загально-правові і спеціальні принципи). Характеристика принципів адміністративного судочинства.

Основні принципи здійснення правосуддя в адміністративних судах: верховенство права, законність, рівність усіх учасників адміністративного процесу перед законом і судом, змагальність, диспозитивність та офіційне з’ясування всіх обставин у справі, гласність і відкритість адміністративного процесу, забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішень адміністративного суду, обов’язковість судових рішень. Відмінність принципів адміністративного судочинства від принципів цивільного процесу.

Принципи стадій судового розгляду справи: усність судового розгляду, безпосередність судового розгляду (незмінність суддів), безперервність розгляду.

Тема 6. Система адміністративних судів. Адміністративна юрисдикція. Підсудність адміністративних справ

Система та структура адміністративних судів в Україні. Правове становище суду в адміністративному процесі.

Загальна характеристика структури публічно-правового спору, як предмету юрисдикції адміністративних судів. Суб'єкт владних повноважень як учасник публічно-правового спору.

Види публічно-правових спорів, які належать до юрисдикції адміністративних судів.

Спори фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень, дій чи бездіяльності. Спори з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби. Спори між суб'єктами владних повноважень з приводу реалізації їхньої компетенції. Спори щодо правовідносин, пов'язаних з виборчим процесом чи процесом референдуму. Спори за зверненням владних суб'єктів до фізичних осіб. Особлива природа і винятковість таких справ. Справи, які вилучені з юрисдикції адміністративних судів. Поняття та види підсудності адміністративних справ. Предмета, територіальна, інстанційна підсудність. Підсудність кількох, пов'язаних між собою вимог. Наслідки порушення правил підсудності. Передача адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого.

Тема 7. Учасники адміністративного процесу

Поняття "учасник адміністративного процесу", їх види. Види учасників адміністративного процесу. Особи, які беруть участь у справі (учасники адміністративного процесу, які захищають свої суб'єктивні права та законні інтереси): сторони, треті особи, представники сторін та третіх осіб, особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інші інтереси осіб у суді. Інші учасники адміністративного процесу (учасники адміністративного процесу, які сприяють вирішенню адміністративної справи в суд)і: секретар судового засідання, судовий розпорядник, свідок, експерт, спеціаліст, перекладач. Права і обов'язки. Обмеження допиту особи як свідка у справі.

Особливості участі у справі органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб. Статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в адміністративно-судовому

процесі. Участь прокурора в адміністративному процесі. Підстави участі прокурора в адміністративному процесі.

Поняття сторін в адміністративному процесі. Позивач і відповідач. Поняття і ознаки "суб'єкта владних повноважень". Заміна неналежної сторони в адміністративному судочинстві. Адміністративно-процесуальна правосуб'єктність позивача і відповідача. Поняття сторін в адміністративному процесі. Позивач і відповідач. Заміна неналежної сторони в адміністративному процесі.

Процесуальна співучасть.

Адміністративно-процесуальна правосуб'єктність позивача і відповідача. Адміністративні процесуальні права і обов'язки.

Представництво сторін в адміністративному суді: поняття і види. Особи, які не можуть бути представниками в адміністративному суді. Повноваження представника в адміністративному суді. Документи, які підтверджують повноваження представника. Відмінність повноважень представника і органу, якому законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб

Процесуальне правонаступництво в адміністративному судочинстві.

Інші учасники адміністративного процесу: секретар судового засідання, судовий розпорядник, свідок, експерт, спеціаліст, перекладач.

Тема 8. Докази і доказування в адміністративному процесі

Поняття доказу і доказування в адміністративному процесі. Характерні види доказів.

Завдання судового доказування. Способи збирання доказів та їх процесуальні джерела. Правила про належність і допустимість доказів. Засоби доказування. Предмет, межі і суб'єкти доказування в адміністративному процесі. Підстави для звільнення від доказування. Забезпечення доказів та види способів забезпечення. Заява про забезпечення доказів та порядок її розгляду.

Допит свідка за місцем або у місті його проживання (перебування доказування в адміністративному процесі.

Обмеження допиту особи як свідка у справі. Особливості порядку допиту малолітніх і неповнолітніх свідків. Дослідження і оцінка судових доказів. Відмінність процесуального статусу експерта від процесуального статусу спеціаліста в адміністративному процесі.

Особливості процесу доказування на окремих стадіях адміністративного процесу. Оцінка судових доказів.

Пояснення сторін, третіх осіб та їх представників. Пояснення свідка.

Призначення судової експертизи. Висновок експерта. Види експертизи: комісійна експертиза, комплексна експертиза, додаткова і повторна експертиза.

Тема 9. Адміністративний позов

Поняття адміністративного позову. Форма і зміст адміністративного позову. Елементи адміністративного позову. Види адміністративних позовів.
Вимоги до позовної заяви.
Право на адміністративний позов. Об’єднання і роз’єднання адміністративних позовів.
Захист відповідача від адміністративного позову.
Забезпечення адміністративного позову.
Залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви. Відкриття провадження в адміністративній справі. Відмова у відкритті провадження в адміністративній справі.

Тема 10. Судовий розгляд адміністративної справи

Підготовче провадження. Підготовка справи до судового розгляду. Попереднє судове засідання. Примирення сторін під час підготовчого провадження. Судові рішення за наслідками підготовчого провадження.
Розгляд адміністративної справи у судовому засіданні.
Основні стадії судового розгляду адміністративної справи.
Порядок дослідження доказів.
Відкладення розгляду справи або оголошення перерви в її розгляді.
Судові дебати.
Вихід суду для ухвалення рішення. Таємниця нарадчої кімнати

Тема 11. Судові рішення в адміністративних справах

Поняття та види судових рішень в адміністративних справах. Законність і обґрунтованість судового рішення.
Порядок ухвалення судових рішень, їх форма.
Повноваження суду при вирішенні справи. Залишення позовної заяви без розгляду. Зупинення та поновлення провадження у справі. Закриття провадження у справі.
Зміст постанови і ухвали. Окремі ухвали суду. Додаткове судове рішення. Роз'яснення судового рішення.

ТЕМА 12. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ В ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЯХ СПРАВ

Види публічно-правових спорів, що виникають у виборчому процесі чи в процесі референдумів. Особливості провадження в адміністративних справах, пов’язаних з виборчим процесом чи процесом референдумів.

Особливості провадження у справах про обмеження усунення обмежень щодо реалізації права на мирні зібрання.

Особливості провадження у справах про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання.

Оскаржень рішень, дій і бездіяльності суб’єктів владних повноважень з приводу притягнення до адміністративної відповідальності.

ТЕМА 13. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ

Перегляд судових рішень, які не набрали законної сили. Апеляційне провадження в адміністративних справах. Порядок і строки апеляційного оскарження.

Підготовка і апеляційний розгляд справи у судовому засіданні. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Заперечення на апеляційну скаргу. Повноваження суду апеляційної інстанції.

Судові рішення суду апеляційної інстанції. Підстави для зміни чи скасування судового рішення. Підстави для закриття справи. Підстави для направлення справи на новий розгляд.

Перегляд судових рішень, які набрали законної сили. Підстави для касаційного оскарження. Вимоги до касаційної скарги. Строки касаційного оскарження. Підготовка справи до розгляду. Розгляд справи. Межі перегляду судом касаційної інстанції.

Повноваження суду касаційної інстанції. Судові рішення суду касаційної інстанції. Зміст ухвали, постанови суду касаційної інстанції. Окрема ухвала суду.

Перегляд судових рішень Верховним Судом України. Право на звернення про перегляд судових рішень. Підстави для подання заяви про перегляд судових рішень. Вимоги до заяви про перегляд судових рішень. Порядок розгляду справи Верховним Судом України. Постанови Верховного Суду України. Обов'язковість судових рішень Верховного Суду України.

Завдання перегляду судових рішень, ухвал і постанов суду, що набрали законної сили, у зв'язку з нововиявленими обставинами. Підстави перегляду судових рішень, ухвал і постанов суду у зв'язку з нововиявленими обставинами. Порядок здійснення перегляду судових рішень, ухвал і постанов суду у зв'язку з нововиявленими обставинами.

Судові рішення за наслідками провадження за нововиявленими обставинами.

Відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі.

ТЕМА 14. ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ

Набрання судовим рішенням законної сили. Наслідки набрання законної сили судовими рішеннями.

Порядок виконання судових рішень в адміністративних справах. Учасники виконавчого провадження. Зміст виконавчого листа.

Поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого листа до виконання.

Примирення сторін у процесі виконання.

Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Змістовний модуль 1						
ТЕМА 1: Поняття та завдання адміністративної юстиції	4	2	-	-	-	2
ТЕМА 2: Становлення та розвиток адміністративної юстиції. Теорії адміністративної юстиції	4	2	-	-	-	2
ТЕМА 3: Основні світові моделі адміністративної юстиції	6	2	2	-	-	2
ТЕМА 4: Поняття і завдання адміністративного судочинства в Україні	6	2	2	-	-	2

ТЕМА 5: ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА	6	2	2	-	-	2
ТЕМА 6: СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ. АДМІНІСТРАТИВНА ЮРИСДИКЦІЯ. ПІДСУДНІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ	10	4	2	-	-	4
ТЕМА 7: УЧАСНИКИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ	6	2	2	-	-	2
ТЕМА 8: ДОКАЗИ І ДОКАЗУВАННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ	6	2	2	-	-	2
ТЕМА 9: АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОЗОВ	8	2	2	-	-	4
ТЕМА 10: СУДОВИЙ РОЗГЛЯД АДМІНІСТРАТИВНОЇ СПРАВИ	10	4	2	-	-	4
1. ТЕМА 11: Судові рішення в адміністративних справах	6	2	-	-	-	4
ТЕМА 12: Особливості провадження в окремих категоріях справ	6	2	-	-	-	4
1. ТЕМА 13: Перегляд судових рішень	6	2	-	-	-	4
ТЕМА 14: Виконання судових рішень в адміністративних справах	6	2	-	-	-	4
Разом – змістовний модуль1	90	32	16			42
Усього годин	90	32	16			42

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ТЕМА 1: Основні світові моделі адміністративної юстиції	2
2	ТЕМА 2: Поняття і завдання адміністративного судочинства в Україні	2
3	ТЕМА 3: Принципи адміністративного судочинства	2
4	ТЕМА 4: Система адміністративних судів. Адміністративна юрисдикція. Підсудність адміністративних справ	2
5	ТЕМА 5: Учасники адміністративного процесу	2
6	ТЕМА 6: Докази і доказування в адміністративному процесі	2
7	ТЕМА 7: Адміністративний позов	2
8	ТЕМА 8: Судовий розгляд адміністративної справи	2
	Разом	16

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ТЕМА 1: Поняття та завдання адміністративної юстиції	2
2	ТЕМА 2: Становлення та розвиток адміністративної юстиції. Теорії адміністративної юстиції	2
3	ТЕМА 3: Основні світові моделі адміністративної юстиції	2
4	ТЕМА 4: Поняття і завдання адміністративного судочинства в Україні	2
5	**ТЕМА 5: ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА**	2
6	**ТЕМА 6: СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ. АДМІНІСТРАТИВНА ЮРИСДИКЦІЯ. ПІДСУДНІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ**	4
7	**ТЕМА 7: УЧАСНИКИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ**	2
8	**ТЕМА 8: ДОКАЗИ І ДОКАЗУВАННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ**	2
9	**ТЕМА 9: АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОЗОВ**	4
10	**ТЕМА 10: СУДОВИЙ РОЗГЛЯД АДМІНІСТРАТИВНОЇ СПРАВИ**	4
11	1. ТЕМА 11: Судові рішення в адміністративних справах	4
12	ТЕМА 12: Особливості провадження в окремих категоріях справ	4
13	**1.** ТЕМА 13: Перегляд судових рішень	4
14	ТЕМА 14: Виконання судових рішень в адміністративних справах	4
	Разом	42

Тести (для самоконтролю):

1. Виберіть правильну відповідь:

Назвіть принцип, який не належить до принципів адміністративного судочинства:

А. обов'язковость судових рішень;

Б. рівність усіх учасників адміністративного процесу;

В. гласність і відкритість адміністративного процесу;

Г.змагальність, диспозитивність та офіційне з'ясування всіх обставин у справі;

Д. верховенство права.

2.Виберіть правильну відповідь:

Справи про оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України:

А. Президент України;

Б. Верховна Рада України;

В. Вища рада юстиції України;

Г. Вищий адміністративний суд України;

Д. Верховний Суд України.

3. Виберіть правильну відповідь:

Повноваження представників, які беруть участь в адміністративному процесі, на здійснення представництва в суді повинні бути підтверджені:

А. їх підтвердження не є обов'язковим;

Б. довіреністю;

В. усною заявою довірителя;

Г. документами, які стверджують займану ними посаду,

4. Виберіть правильну відповідь:

Вкажіть, до підсудності якого суду належить розгляд адміністративної справи за позовом мешканця міста Львова, місце проживання якого знаходиться у Галицькому районі до Кабінету Міністрів України з приводу оскарження його постанови про зниження рівня соціальних виплат (знаходиться у печерському районі м. Київ).

А. Галицький районний суд м. Львова;

Б. Львівський окружний адміністративний суд;

В. Окружний адміністративний суд м. Києва;

Г. Печерський районний суд м. Києва;

Д. Вищий адміністративний суд України;

5. Виберіть правильну відповідь:

Назвіть принцип, який не належить до принципів адміністративного судочинства:

А. обов'язковость судових рішень;

Б. рівність сторін адміністративного процесу перед законом і судом;

В. гласність і відкритість адміністративного процесу;

Г.змагальність, диспозитивність та офіційне з'ясування всіх обставин у справі;

Д. законність.

6.Виберіть правильну відповідь:
Вкажіть, до підсудності якого суду належить розгляд адміністративної справи за позовом мешканця міста Львова, місце проживання якого знаходиться у Шевченківському районі до Львівської міської ради щодо оскарження її нормативного рішення (знаходиться у Галицькому районі м.Львова).
А. Галицький районний суд м. Львова;
Б. Львівський окружний адміністративний суд;
В. Окружний адміністративний суд м. Києва;
Г. Львівський апеляційний адміністративний суд;
Д. Апеляційний суд Львівської області;

7. Виберіть правильну відповідь:

Справи про оскарження рішень, дії або бездіяльності центральної виборчої комісії щодо встановлення нею результатів виборів, розглядає:

А. Президент України;
Б. Верховна Рада України;
В. Голова Центральної виборчої комісії України;
Г. Вищий адміністративний суд України;
Д. Верховний Суд України.

8. Вкажіть значення поданої правової дефініції:
Визначте послідовність вчинення процесуальних дій головуючим у судовому засіданні:
А. Вихід у нарадчу кімнату.
Б. З’ясування всіх обставин у справі.
В. Перехід до судових дебатів.
Г. Надає сторонам можливість дати додаткові пояснення.

9. Виберіть правильну відповідь:
Вкажіть, до підсудності якого суду належить розгляд адміністративної справи за позовом мешканця міста Львова, місце проживання якого знаходиться у Галицькому районі до Управління промислової політики Львівської обласної державної адміністрації щодо оскарження його нормативного наказу, яке знаходиться у Франківському районі м. Львова.
А. Галицький районний суд м. Львова;
Б. Львівський окружний адміністративний суд;
В. Окружний адміністративний суд м. Києва;
Г. Львівський апеляційний адміністративний суд;
Д. Апеляційний суд Львівської області;

10. Виберіть правильну відповідь:

Вкажіть, до підсудності якого суду належить розгляд адміністративної справи за позовом мешканця міста Львова, місце проживання якого знаходиться у Шевченківському районі до Вищої ради юстиції України щодо оскарження її актів, дій чи бездіяльності (знаходиться у Печерському районі м. Київ).
А. Галицький районний суд м. Львова;
Б. Львівський окружний адміністративний суд;
В. Окружний адміністративний суд м. Києва;
Г. Печерський районний суд м. Києва;
Д. Вищий адміністративний суд України.

11.Виберіть правильну відповідь:
Предметом адміністративного судочинства є:
А. публічно-правовий спір;
Б. приватно-правовий спір;
В. цивільно-правовий спір;
Г. справа про адміністративне правопорушення;
Д. майновий спір.

12.Виберіть правильну відповідь:
Назвіть одну із сторін в адміністративному процесі:
А. експерт;
Б. позивач;
В. суддя адміністративного суду;
Г. правопорушник;
Д. посадова особа.

13.Виберіть правильну відповідь:
Завданням адміністративного судочинства відповідно до КАС України є:
А. захист інтересів суспільства від порушень з боку фізичних чи юридичних осіб;
Б. захист правопорядку і громадського порядку;
В. захист прав, свобод та інтересів держави;
Г. захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин;
Д. захист права народу на самовизначення.

14. Виберіть правильні відповіді:
Адміністративний позов може містити вимогу про:
А. скасування або визнання нечинним рішення відповідача – суб'єкта владних повноважень повністю чи окремих його положень;
Б. притягнення відповідача – суб'єкта владних повноважень до дисциплінарної відповідальності;
В. зобов'язання відповідача – суб'єкта владних повноважень прийняти рішення або вчинити певні дії;
Г. зобов'язання відповідача – суб'єкта владних повноважень виправити своє рішення чи переглянути свої дії;
Д. стягнення з відповідача – суб'єкта владних повноважень коштів на відшкодування шкоди, завданої його незаконним рішенням, дією чи бездіяльністю;

15. Строк звернення до адміністративного суду суб’єкта владних повноважень становить:
А. три місяці з часу прийняття такого рішення;
Б. шість місяців з дня виникнення підстав, що дають суб'єкту владних повноважень право на пред'явлення передбачених законом вимог;

В. один місяць з часу прийняття такого рішення;

Г. три роки з часу коли особа повинна була дізнатися про порушення свого права;

Д. Кодексом адміністративного судочинства України такий строк не встановлений.

16. Вкажіть відповідь, у якій правильно вказано адміністративний суд, який розглядає адміністративні справи, відповідачем у яких є закордонне дипломатичне чи консульське представництво України, його посадова чи службова особа:

А. апеляційний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ;

Б окружний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ;

В Вищий адміністративний суд України;

Г окружний адміністративний судом, територіальна юрисдикція якого поширюється на адміністративну одиницю, в якій знаходиться відповідний орган;

Д місцевий загальний суд як адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на адміністративну одиницю, в якій знаходиться відповідний орган.

17. Визначте права і обов’язки відповідача в адміністративному процесі:
А здійснювати судові виклики і повідомлення;
Б відмовитися від адміністративного позову;
В подавати заперечення проти адміністративного позову;
Г оформляти матеріали судового засідання;
Д 18. укладати мирову угоду на стадії розгляду справи.

18. Приберіть зайве:

Адміністративний позов може містити вимогу про:

А скасування рішення відповідача – суб’єкта владних повноважень повністю;

Б зобов’язання відповідача – суб’єкта владних повноважень вчинити певні дії;

В стягнення з відповідача – суб’єкта владних повноважень коштів на відшкодування шкоди, завданої стихійним лихом;

Г зобов’язання суб’єкта владних повноважень утриматись від вчинення певних дій;

Д встановлення наявності чи відсутності компетенції (повноважень) суб’єкта владних повноважень.

19. Вкажіть адміністративний суд, до юрисдикції якого належить вирішення адміністративних справ з приводу оскарження нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України:
А. апеляційний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ;
Б окружний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ;
В. Вищий адміністративний суд України;
Г. окружний адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на адміністративну оД. місцевий загальний суд як адміністративний суд, територіальна юрисдикція якого поширюється на адміністративну одиницю, в якій знаходиться відповідний орган.

20. У справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони:
А. раціонально
Б.корисно
В. безсторонньо
Г. помірковано
Д добропорядно

21. Захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав, свобод та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових та службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ – це……

22. Переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір, у якому хоча б однією із сторін є орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа або інший суб'єкт, який здійснює владні управлінські функції на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень – це……

23. Розгляд і вирішення адміністративної справи в суді першої, апеляційної чи касаційної інстанції без виклику осіб, які беруть участь у справі, та проведення судового засідання на основі наявних у суду матеріалів у випадках, встановлених КАСУ - це……..

24. Діяльність адміністративних судів щодо розгляду і вирішення адміністративних справ у порядку, визначеному КАСУ – це ……..

25. Розмежування повноваження щодо розгляду адміністративними судами справ між однорідними адміністративними судами залежно від території, на яку поширюється їх діяльність - це…….....

26. Письмове або усне рішення суду будь-якої інстанції,яким вирішуються питання, пов'язані з процедурою розгляду адміністративної справи та інші процесуальні питання – це ……

27. Закріплений процесуальним законом механізм розподілу публічно-правових спорів між окремими ланками адміністративної судової системи та окремими складовими – адміністративними судами, який здійснюється з урахуванням особливостей та змісту відповідно таких спорів……..

28. Розмежування повноваження щодо розгляду адміністративними судами справ між однорідними адміністративними судами залежно від території, на яку поширюється їх діяльність - це…….....

29. Суб'єкт владних повноважень, а у випадках, передбачених законом, й інші особи, до яких звернена вимога позивача – це……

30. Найкоротший строк розгляду і вирішення адміністративної справи, достатній для надання своєчасного (без невиправданих зволікань) судового захисту порушених прав, свобод та інтересів у публічно-правових відносинах – це …….

ЗАДАЧІ:

1. Чи вважається ліцензія на здійснення певного виду господарської діяльності актом органу державної влади та, відповідно, чи може суд застосувати щодо протиправно виданої ліцензії такий спосіб захисту як визнання її недійсною? (Ухвала ВАСУ від 27 вересня 2006 року, справа № К-12129/06)

2. Громадська організація звернулася до суду із позовом про визнання недійсним свідоцтва про державну реєстрацію та запису про проведення державної реєстрації іншої громадської організації на тій підставі, що назва організації-відповідача була цілком тотожна назві організації-позивача.
Чи є спосіб захисту, обраний позивачем, належним для вирішення цього спору? (Ухвала ВАСУ від 26 квітня 2006 року)

3. Який спосіб захисту належить обрати з метою захисту від протиправного податкового роз'яснення: визнання протиправними дій із прийняття такого роз'яснення чи визнання протиправним рішення, яким ці роз'яснення затверджено? (Постанова ВАСУ від 24 травня 2007 року)

4. Чи може суд до протиправного висновку державної експертизи землевпорядної документації застосувати такий спосіб захисту, як скасування цього висновку? (Постанова ВАСУ від 22 жовтня 2008 року, справа № К-5609/07)

5. Голова Луганської державної адміністрації звернувся до Центрального районного суду м. Сімферополя з позовом до Луганської обласної ради про визнання протиправним рішення Луганської обласної ради п'ятого скликання від 25.04.06 № 2/10 «Про ефективність роботи облдержадміністрації по здійсненню делегованих обласною радою повноважень та про підсумки виконання Програми економічного й соціального розвитку Луганської області на 2006 рік за 1 квартал 2006 року» в частині висловлення недовіри голові Луганської обласної державної адміністрації та скасування п. 3 цього рішення, а також про зобов'язання Луганської обласної ради невідкладно, після набрання постановою законної сили, опублікувати у газеті «Наша газета» резолютивну частину постанови.
Чи є другий із наведених способів захисту належним у даній справі? (Ухвала ВАСУ від 2 квітня 2008 року)

6. Кіровоградська обласна рада прийняла рішення про продаж (приватизацію шляхом викупу) будівель по вул. Преображенській, 2 та вул. Бєляєва Товариству з обмеженою відповідальністю «Українська енергетична спілка». Невдовзі ця рада вжила заходи до зупинення приватизації згаданих будівель, посилаючись на те, що вона не відповідає інтересам орендарів будівель. Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська енергетична спілка» звернулося до суду з позовом до про зобов'язання Кіровоградської обласної ради утриматися від вчинення дій із зупинення процесу приватизації.
Чи є спосіб захисту, обраний позивачем, належним у даній справі? (Ухвала ВАСУ від 25 жовтня 2007 року)

7. Особа, яка потерпіла внаслідок Чорнобильської катастрофи, звернулася із позовом до управління праці та соціального захисту населення Марківської районної державної адміністрації Луганської області про визнання дій неправомірними і стягнення виплат. На думку позивача, його право на щорічну допомогу на оздоровлення відповідач порушив тим, що всупереч закону відповідні виплати здійснював у твердій сумі, а не із застосуванням кратності до встановленого розміру мінімальної заробітної плати. Чи підлягає позов задоволенню, якщо позивач наполягатиме саме на таких способах захисту порушеного права? (Ухвала ВАСУ від 13 листопада 2008 року, справа № К-12880/07)

8. Кредитна спілка «Фаворит звернулася до суду з адміністративним позовом до Державної податкової інспекції у м. Рівне про визнання нечинним повідомлення-рішення від 19.04.2007року № 0000472240/0/22-514 та зобов'язання відповідача утриматися від вчинення дій в частині примусу Кредитної спілки «Фаворит» нараховувати та сплачувати податок на прибуток з доходів у вигляді плати за ведення кредитної справи.

За результатами розгляду цієї справи другу із наведених позовних вимог суд залишив без задоволення через те, що позивачем не було надано жодних доказів щодо примусу відповідачем Кредитної спілки «Фаворит» нараховувати та сплачувати податок на прибуток з доходів у вигляді плати за ведення кредитної справи. Чи погоджуєтесь Ви із таким висновком суду? (Постанова Рівненського окружного адміністративного суду від 10 січня 2008 року, справа №2-а-74/07)

9. Расенко Н.І. як опікун своєї малолітньої онуки Расенко Д. звернулася до управління праці та соціального захисту населення міста Шахтарськ Донецької області із позовом про визнання протиправними дій відповідача, що полягали у відмові в призначенні щомісячної допомоги на дитину у сумі 213 грн. 54 коп. За результатами розгляду справи суд зобов'язав відповідача призначити щомісячну допомогу на онуку Расенко Д. в розмірі 213,54 грн. з березня 2003 року.
Чи є спосіб захисту, обраний судом, належним? (Постанова ВАСУ від 07 лютого 2006 року)

10. Особа звернулася до Управління праці та соціального захисту населення Лисичанської міської ради із позовом про стягнення заборгованості зі сплати матеріальної щорічної допомоги до 5 травня. Відповідач заперечував проти позову на тій підставі, що Закон України про державний бюджет на відповідний рік встановив менший обсяг видатків на виплату щорічної допомоги, а ніж того вимагав Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».
Чи може таке заперечення відповідача бути підставою для відмови у задоволенні позову? (Ухвала ВАСУ від 21 травня 2008 року, справа №К-29529/06)

11. Підприємство – член корпорації оскаржило до адміністративного суду наказ директора корпорації про вилучення майна із балансу позивача.
Чи має місце адміністративно-правовий спір у цій ситуації? Якими мають бути процесуальні дії суду?
Підготуєте проект ухвали про закриття провадження у справі.

12. Гр. Р. звернувся до адміністративного суд з позовом, в якому просив визнати незаконною і скасувати постанову прокурора Франківського району м. Львова про порушення відносно нього кримінальної справи.
Чи має місце адміністративно-правовий спір?
Підготуєте відповідний проект ухвали.

13. Зустрічаються випадки проведення судового розгляду відразу на попередньому судовому засіданні. Були також виявлені випадки завершення попереднього судового засідання шляхом оголошення перерви до початку судового засідання із розгляду справи.
Дайте правову оцінку діям суду. Які судові рішення за наслідками підготовчого провадження може постановити суд?

Підготуєте проект ухвали про відкриття провадження у справі.

14. Суд залишив позовну заяву без руху, вказавши на необхідність зазначити доцільний, на думку позивача, спосіб поновлення його прав.
Дайте правову оцінку діям суду. Чи обґрунтованими є дії суду?
Підготуйте проект ухвали про закриття провадження у справі.

15. В одній зі справ у якості відповідача була притягнута ДПС України. Позивач просив захистити його право шляхом покладення певних обов'язків на одну із посадових осіб цього органу. Суд залишив справу без руху та зобов'язав узгодити вступну частину позовної заяви із її прохальною частиною.

Дайте правову оцінку дій суду. Чи дотримані принципи адміністративного судочинства?

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Завдання із підготовки процесуальних актів

Ситуація 1.

У зверненні до суду заявниця у своєму зверненні повідомляє про факти вчинення злочинних дій щодо особи, які вчиняли працівники Зовнішньої розвідки України та інші особи і пропонує провести оперативно-слідчі дії, що є фактично заявою про злочин.

Як і дії повинен вчинити суд? Підготуйте проект рішення суду.

Ситуація 2.

03 грудня 3014 р. у Коломийський міськрайонний суд Івано-Франківської області з позовною заявою ОСОБА_1 до ВДАІ з обслуговування Коломийського району про скасування постанови про адміністративне правопорушення.

Які дії повинен вчинити суд? Підготуйте проект рішення суду.

Ситуація 3.

05.02.2013 року ОСОБА_1 подав до суду адміністративний позов, відповідно до заявлених позовних вимог просив визнати дії інспектора ДПС Фалєєва А.В. по складанню протоколу № 3768322 від 30.01.2013 року та постанови по справі про адміністративне правопорушення серії АС1 № 128254 від 30.01.2013 року про притягнення до адміністративної відповідальності ОСОБА_1 у вигляді штрафу у сумі 510,00 грн. – неправомірними

Які дії повинен вчинити суд? Підготуйте проект рішення суду.

Ситуація 4.

05.06.2013 року ОСОБА_1 (далі - позивач) звернувся в суд з адміністративним позовом до Міністерства оборони України (далі - відповідач) про визнання бездіяльності протиправною щодо ненадання відповіді за запитом на інформацію від 22.04.2013 року та зобов'язання надати відповідь на запит.

Які дії повинен вчинити суд? Підготуйте проект рішення суду.

Ситуація 5.

ОСОБА_4 звернулась до Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області з адміністративним позовом до Кіндратівської сільської ради Костянтинівського району Донецкої області, Кіндратівського сільського голови Погребного Б.В., в якому з урахуванням уточнення просила: визнати неправомірною бездіяльність Кіндратівського сільського голови Костянтинівського району Донецької області щодо неповернення трудової книжки та виплати розрахунків при звільненні; стягнути з Кіндратівської сільської ради Костянтинівського району Донецької області середній заробіток за час вимушеного прогулу з 09.11.2015 року по 19.11.2015 року у розмірі 2136,84 гривень.

Які дії повинен вчинити суд? Підготуйте проект рішення суду.

Теми для доповідей:

1.Поняття адміністративної юстиції.
2.Принципи адміністративної юстиції.
3.Світові моделі адміністративної юстиції.
4.Поняття адміністративної юрисдикції.
5.Співвідношення адміністративного процесу з адміністративним судочинством.
6.Історичний аспект виникнення та розвитку адміністративного суду в України.
8.Вищий адміністративний суд України.
9.Апеляційні адміністративні суди України.
10.Місцевий адміністративний суд України.
11.Юрисдикція адміністративних судів.
12.Підсудність адміністративних справ.
13.Поняття, види та процесуальні права і обов'язки учасників адміністративного судочинства.
14.Сторони в адміністративному судочинстві.
15.Треті особи в адміністративному судочинстві.
16.Представники сторін та третіх осіб в адміністративному судочинстві.
17.Поняття і предмет доказування в адміністративному судочинстві.
18.Поняття та види доказів.
19.Судовий сбір.
20.Принципи адміністративного судочинства.
21.Поняття строків в адміністративному судочинстві.
22.Строки як юридичні факти, що викликають виникнення, зміну або припинення правовідносин.
23.Види строків.
24.Обчислення та перебіг строків.
25.Строк при реалізації права на звернення до адміністративного суду.
26.Процесуальні строки.
27.Строки при реалізації права на апеляційне оскарження.
28.Строки при реалізації права на касаційне оскарження.
29.Строки при провадженні за винятковими обставинами.
30.Строки при провадженні за ново виявленими обставинами.
31.Строки при виконанні судових рішень.
32.Відкриття провадження в адміністративні справі.
33.Підготовка справи до судового розгляду та попереднє судове засідання.
34.Порядок забезпечення адміністративного позову.
35.Судові рішення за наслідками підготовчого провадження.
36.Судовий розгляд справи.
37.Судові рішення.
38.Особливості провадження окремих категорій адміністративних справ.
39.Особливості провадження у справах щодо оскарження нормативно-правових актів.
40.Особливості провадження адміністративних справ, пов'язаних із застосуванням виборчого законодавства.

41.Особливості провадження у справах з приводу рішень, дій або бездіяльності державної виконавчої служби.
42.Особливості провадження у справах за адміністративними позовами суб'єктів владних повноважень про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання.
43.Особливості провадження у справах за адміністративними позовами про усунення обмежень у реалізації права на мирні зібрання.
44.Поняття апеляційного провадження та об'єкт перегляду.
45.Порядок апеляційного провадження.
46.Попередній розгляд апеляційної скарги.
47.Правила та порядок розгляду апеляційної скарги по суті.
48.Повноваження апеляційного суду.
49.Рішення апеляційного суду.
50.Право на звернення до касаційного суду.
51.Компетенція суду касаційної інстанції.
52.Судові рішення суду касаційної інстанції.
53.Зміст та підстави перегляду за винятковими обставинами.
54.Порядок звернення із скаргою про перегляд за винятковими обставинами.
55.Попередній розгляд скарги про перегляд за винятковими обставинами.
56.Розгляд скарги про перегляд за винятковими обставинами.
57.Рішення суду за результатами перегляду за винятковими обставинами.
58.Зміст та підстави перегляду за нововиявленими обставинами.
59.Порядок звернення із заявою про перегляд за нововиявленими обставинами.
60.Попередній розгляд заяви про перегляд за нововиявленими обставинами.
61.Правила та порядок розгляду заяви про перегляд за нововиявленими обставинами.
62.Рішення суду за результатами перегляду за ново виявленими обставинами.
63.Загальні положення та система адміністративних судів Німеччини.
64. Загальні положення та система адміністративних судів Франції.
65. Загальні положення та система адміністративних судів Великої Британії.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості особи, яка здійснює підготовку за відповідним рівнем вищої освіти, до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю – усне опитування, вирішення практичних завдань, складання типових документів, дискусійне обговорення, виконання письмових наукових робіт за результатами наукових досліджень на запропоновану тематику, проведення модульних засідань органів державної влади, аналіз результатів діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування тощо.

Проміжний контроль відбувається у вигляді модульної контрольної роботи.

Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі іспиту і включає в себе оцінку знань нормативно-правових актів, виявлення розуміння поняття і сутності найбільш передових концептуальних та методологічних засад функціонування фінансової системи держави та здійснення фінансової діяльності державою, органами місцевого самоврядування або іншими уповноваженими суб'єктами за відповідними підгалузями (бюджетне, податкове, валютне, банківське право тощо), що формуються на підставі міждисциплінарних (міжпредметних) знань у сфері права та науки про фінанси, економіки, публічного адміністрування, а також міжгалузевих зв'язків (з адміністративним, конституційним, цивільним, кримінальним правом). Форма проведення іспиту – письмова, усна, тестова – затверджується кафедрою на підстав положення про організацію навчального процесу.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Змістовний модуль 1														Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т13	Т14	50	100
4	3	3	4	4	5	3	3	4	5	3	3	3	3		

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою
			Екзаменаційна оцінка
90 – 100	A	**Відмінно**	**Відмінно**
81-89	B	Дуже добре	Добре
71-80	C	Добре	
61-70	D	Задовільно	Задовільно
51-60	E	Достатньо	
0-50	FX	Незадовільно з правом перескладання	Незадовільно
0-50	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

90-100 балів (відмінно) – виставляється особі, яка здійснює підготовку за відповідним рівнем вищої освіти, яка дала повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні найбільш передових концептуальних та методологічних засад функціонування фінансової системи держави та здійснення фінансової діяльності, нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Проявив уміння самостійного застосування набутих знань до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) – виставляється особі, яка здійснює підготовку за відповідним рівнем вищої освіти, яка дала не цілком повну, але правильну відповідь на всі питання, що базується на знаннях та уміннях, відповідно до Національної рамки кваліфікацій.

71-80 балів (добре) - виставляється особі, яка здійснює підготовку за відповідним рівнем вищої освіти, яка дала повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення.

61-70 балів (задовільно) – виставляється особі, яка здійснює підготовку за відповідним рівнем вищої освіти, яка не дала вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань.
51-60 балів (достатньо) – виставляється особі, яка здійснює підготовку за відповідним рівнем вищої освіти, яка не дала вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.
0-50 балів (незадовільно) – виставляється особі, яка здійснює підготовку за відповідним рівнем вищої освіти, яка виявляє значні прогалини в знаннях основного матеріалу, допустила принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайома з основною юридичною літературою з курсу та не досягла мети і завдань щодо компетентності, якими повинен оволодіти здобувач (аспірант).

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. – К., 2014.
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005р. (зі змінами). – К., 2014.
3. Господарсько-процесуальний кодекс. – К., 2014.
4. Кримінально-процесуальний кодекс України. – К., 2014 .
5. Цивільний процесуальний кодекс України. – К., 2014.
6. Закон України «Про Конституційний Суд України» // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №49. – Ст. 272. (зі змінами).
7. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. (зі змінами).
8. Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 06.03.2008. «Про практику застосування адмінсудами окремих положень КАС України під час розгляду адміністративних справ»

Базова:

9. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред.колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. – К.: Вид-во "Юридична думка", 2004. – Гл. 23.
10. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 2. Особлива частина / Ред.колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. – К.: Вид-во "Юридична думка", 2005. – Гл.38.
11. Адміністративне судочинство: підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. – К. : Істина, 2011. – 304 с.
12. Адміністративне судочинство України: Підручник / О. М. Пасенюк (кер. авт. кол.), О. Н. Панченко, В. Б. Авер'янов [та ін.]; За заг. ред. О. М. Пасенюка. — К.: Юрінком Інтер, 2009.
13. Административное право зарубежных стран: Учебник /Под ред. А.Н. Козырина и М.А. Шматовой. – М.: Спартак, 2003.
14. Адміністртаивний процес: загальна частина (Федеративна Республіка Німеччини, Україна): Наук.-практ.посібник /Манн Томас, Мельник Р., Бевзенко В., Комзюк А.; пер.та адапт.з нім. Мельник Р.; за заг.ред.Бевзенка В. – К.: алеута, 2013. – 308 с.
15. Адміністративний процес України: Навч. посіб. / А.Т. Комзюк, В.М. Бевзенко, Р.С. Мельник/. – К.: Прецедент, 2007. – 531с.
16. Адміністративне судочинство в Україні: теорія, правове регулювання, практика. Монографія /За заг.ред.С.В.Ківалова, Л.Р.Білої-Тіунової. – Одеса: Фенікс, 2013. – 392с.
17. Адміністративна юстиція: європейський досвід і пропозиції для України / Автори-упорядники І.Б.Коліушко, Р.О. Куйбіда. – К.: Факт, 2003.
18. Актуальні проблеми застосування Цивільного процесуального кодексу та Кодексу адміністративного судочинства / Тези доповідей та наукових повідомлень учасників науково-практичної конференції (25-26 січня 2007р.). – Харків, 2007.
19. Бандурка А.М., Тищенко Н.М. Адміністративний процес: Навчальний посібник. – К., 2001.
20. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії і практики /За заг. ред. Авер'янова В.Б.). - К.: Вид-во «Факт», 2003. – Гл. 2.4., Гл. 4 - 5.
21. Зеленцов А.Б. Контроль за деятельностью исполнительной власти в зарубежных странах: Учеб.пособие. – М., 2002.
22. Ківалов С.В. Курс адміністративного процесуального права України. Загальна частина : підручник / С. В. Ківалов, І. О . Картузова, А. Ю. Осадчий. – Одеса : Фенікс, 2014. – 342 с.

23. Кодекс адміністративного судочинства України: науково-практичний коментар: У 2-х т. / За заг. ред. Р.О. Куйбіди. – К.: Книги для бізнесу, 2007.
24. Куйбіда Р.О. Реформування правосуддя в Україні: стан і перспективи. – К.: Атіка, 2004.
25. Кузьменко О.В. Теоретичні засади адміністративного процесу: Монографія. – К.: Атіка, 2005.
26. Основи адміністративного судочинства / Навч. посібник / За заг.редакцією Александрової Н.В., Куйбіди Р.О. – К.: Конус-Ю, 2006.
27. Основи адміністративного судочинства та адміністративного права / Навч. посібник / За заг.редакцією Куйбіди Р.О., Шишкіна В.І. – К.: Старий світ, 2006.- 576с.
28. Пасенюк О. Становлення адміністративної юстиції в Україні та адміністративне право // Право України. – 2005. - №7.
29. Перепелюк В.Г. Адміністративний процес. Загальна частина: Навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2003.
30. Перепелюк В.Г. Адміністративне судочинство: проблеми практики. – К.: Конус-Ю, 272 с.
31. Педько Ю.С. Становлення адміністративної юстиції України: Монографія. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2003. – 208 с.
32. Проблеми теорії та практики адміністративної юстиції: зб.наук.статей/ Смокович м.І., Цуркан М.І., Перепелюк В.Г. та ін.. – К.: Юрінком Інтер, 2012.С.384.
33. Решота В. В. Англосаксонська модель адміністративної юстиції / В. В. Решота // Університетські наукові записки [Часопис Хмельницького університету управління та права]. — Вип. 1 [(17)]. — Хмельницький : Хмельницький ун-т управління та права, 2006. — С. 208—214.
34. Решота В.В. Передумови формування адміністративного судочинства в Україні / В. В. Решота // Юридичний науковий електронний журнал. — 2015. — № 3. — С. 124—127. — Режим доступу : http://lsej.org.ua/3_2015/36.pdf
35. Решота В.В. Правова природа рішень ВСУ в адміністративному судочинстві у контексті забезпечення прав на справедливий суд // Публічне право. – 2015.- №2 (18). – С.96-102.
36. Старилов Ю.Н. Административная юстиция: проблемы теории. – Воронеж: Изд-во Ворнкого ун-та, 1998.
37. Старилов Ю.Н. Административна юстиция. Теория, история, перспективы. – М., 2001.
38. Стефанюк В.С. Судовий адміністративний процес. – Харків: «КОНСУМ», 2003.
39. Чечот Д.М. Административная юстиция (теоретические проблемы). – Л., 1973.
40. Юшкевич О. Г. Основи адміністративного судочинства: навчально-тренінговий посібник / О.Г. Юшкевич, Р.С. Мельник. – Х. : НікаНова, 2012. – 266 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Верховна Рада України - www.rada.gov.ua
2. Судова влада - http://court.gov.ua
3. Вищий адміністративний суд України - http://www.vasu.gov.ua
4. Єдиний державний реєстр судових рішень http://www.reyestr.court.gov.ua
5. Європейський суд з прав людини – http://www.echr.coe.int